

Energiöversikt Gällivare kommun

Foto: Wesley Overklift

FRAMTAGEN 2025

En rapport av Energikontor Norr som bygger på
uppgifter från statistikverktyget Energiluppen.

Om rapporten

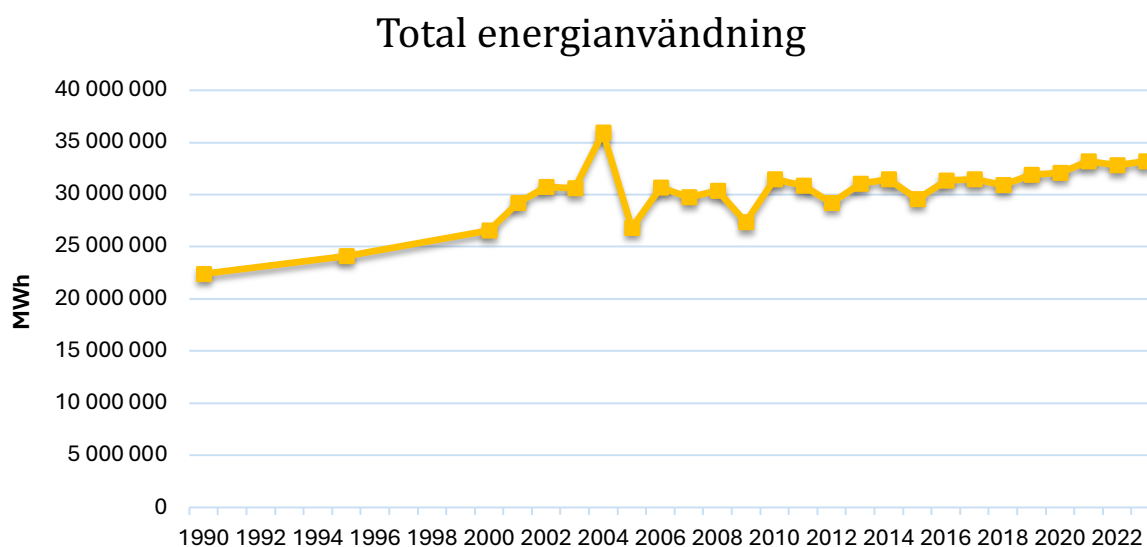
Denna rapport är framtagen av Energikontor Norr och bygger på uppgifter i statistikverktyget Energiluppen, energiluppen.se. Uppgifterna i Energiluppen bygger på offentligt publicerade uppgifter men är delvis kompletterade med egna beräkningar och uppskattningar. Vi friskriver oss från eventuella fel i beräkningarna. På energiluppen.se finns en metodbeskrivning för framtagandet av uppgifterna. För mer information kontakta gärna Energikontor Norr.

Innehållsförteckning

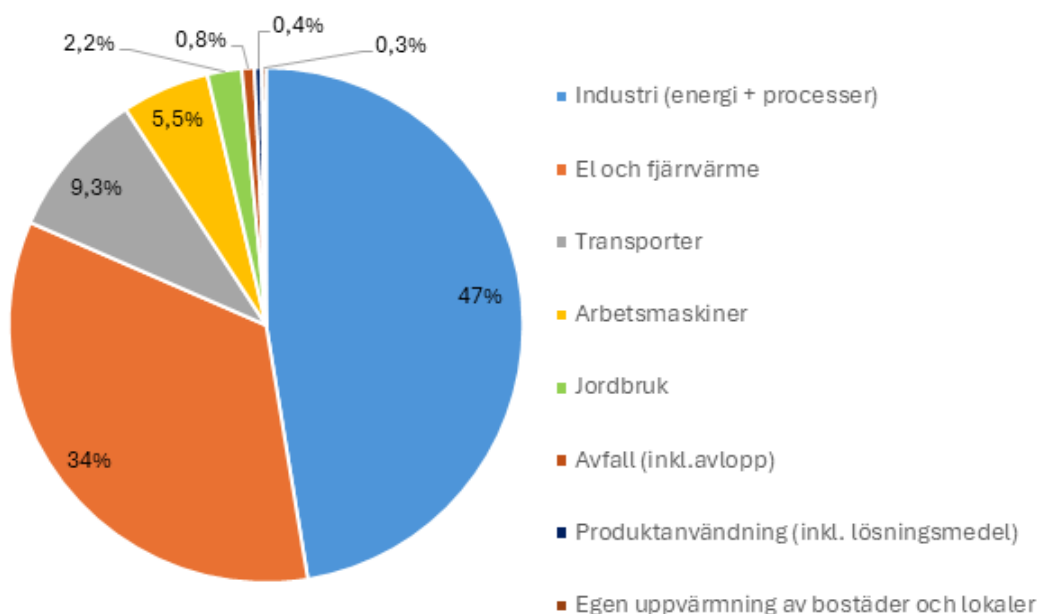
1. Norrbottens län.....	1
2. Energiöversikt för Gällivare kommun.....	3
2.1 <i>Energianvändning i Gällivare 2023.....</i>	<i>3</i>
2.2 <i>Bostäder</i>	<i>5</i>
3. Utsläpp av koldioxid i Gällivare kommun	6
3.1 <i>Utsläpp av koldioxid per invånare.....</i>	<i>7</i>
3.2 <i>Körsträckor per invånare</i>	<i>8</i>
3.3 <i>Andel miljöbilar</i>	<i>8</i>

1. Norrbottens län

Norrbotten är ett stort, glesbefolkat, kallt, naturresursrikt och industritungr län. I figuren nedan presenteras den totala energianvändningen i länet sedan 1990, som då var ungefär 22 400 000 MWh. Det senaste tillgängliga offentliga statistikåret är 2023 och då var den totala energianvändningen i länet ungefär 33 216 000 MWh.

Att Norrbotten är ett industritungr län bekräftas av att "Industri och Byggverksamhet" är den sektor med enskilt störst energianvändning. 2023 var energianvändningen inom denna sektor 23 234 000 MWh, vilket motsvarade ungefär 70 % av den totala energianvändningen i länet. Av använda energislag inom denna sektor hade ungefär 51 % fossilt ursprung, vilket återspeglas i nästa figur som visar sektorernas respektive andelar av de totala växthusgasutsläppen i länet under 2023.

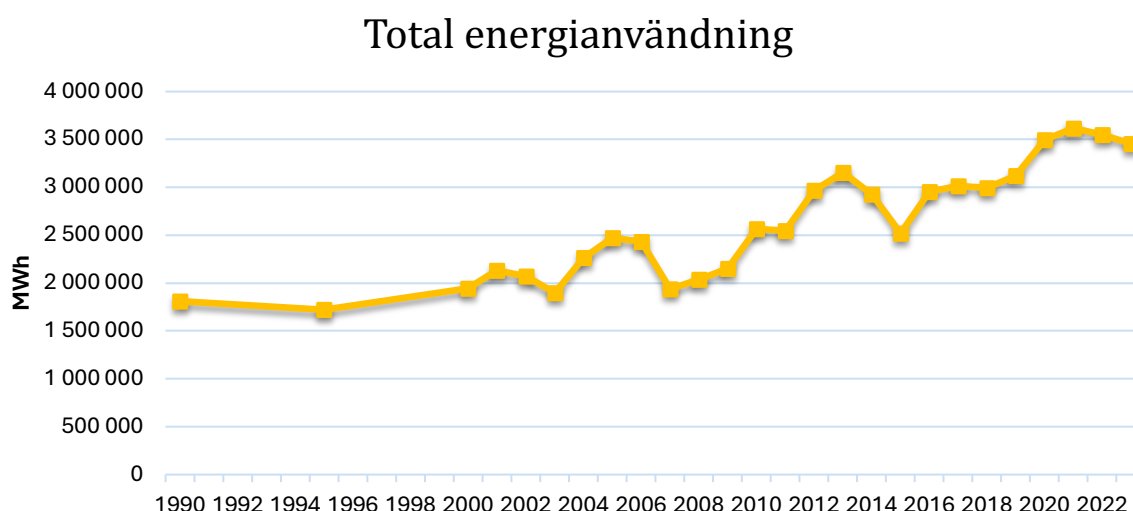

De totala växthusgasutsläppen var ungefär 5,1 miljoner ton koldioxidekvivalenter (Mton CO₂e) under 2023. "Industri (energi + processer)" samt "El och fjärrvärme" stod tillsammans för 81 % av de totala utsläppen. Sektorerna är sorterade i storleksordning från högst till lägst andel utsläpp, vilket innebär att "Industri (energi + processer)" är högst och "Egen uppvärmning av bostäder och lokaler" är minst.

2. Energiöversikt för Gällivare kommun

2.1 Energianvändning i Gällivare 2023

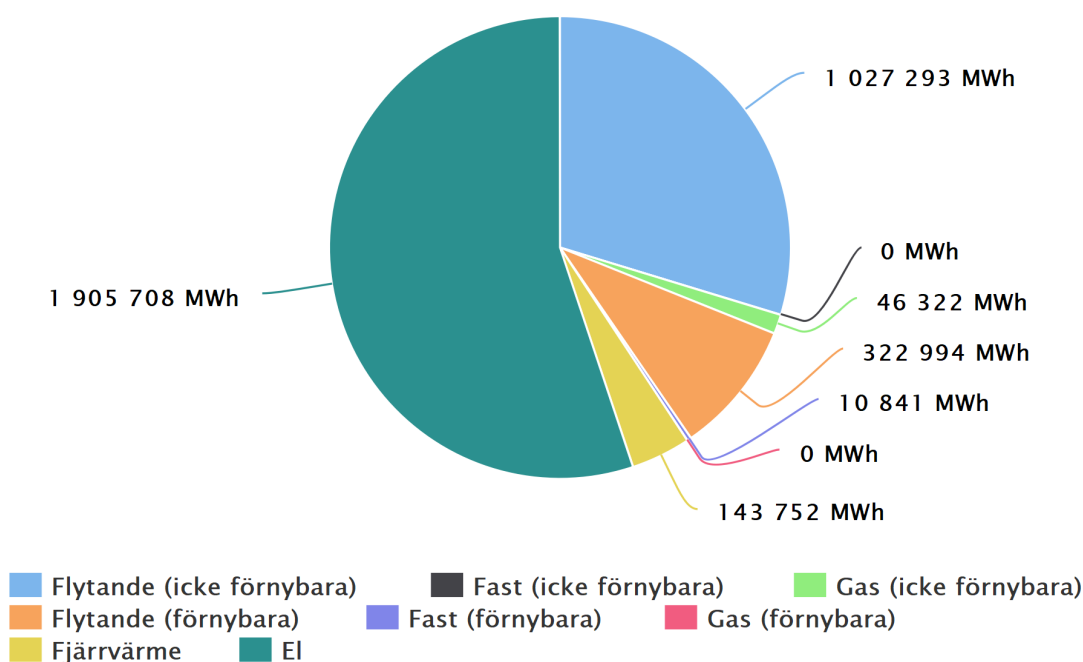
Energianvändningen i Gällivare var 3 456 910 MWh år 2023. Det är 3 % mer än medelanvändningen av energi de fem föregående åren. Energianvändningen sen år 1990 fram till och med 2023 ser ut enligt nedan.

Jämfört med föregående år minskade den totala energianvändningen med 90 000 MWh, vilket motsvarade en minskning med 3 %. Den största minskningen skedde inom transportsektorn på 100 000 MWh, vilket motsvarade en minskning med 15 %, som berodde på en lägre användning av drivmedel.

Fördelningen mellan energislag och sektorer (förbrukarkategorier) ser ut enligt nedan. De två största energislagen i Gällivare är "El" och "Flytande (icke förnybara)" och tillsammans svarar de för 85 % av energianvändningen. De två sektorerna som använder mest energi är "Industri och byggverksamhet" och "Transporter", tillsammans svarar de för 90 % av energianvändningen.

Energislag Gällivare 2023

I Gällivare var 69 % av energianvändningen förnybar år 2023 enligt den beräkningsmodell som används i Energiluppen. För hela Norrbotten var 52 % av energianvändningen förnybar och för hela Sverige var energianvändningen 56 % förnybar.

Gällivare kommun har helt förnybar elproduktion via vind- och vattenkraft, samtidigt som fjärrvärmeproduktionen är nästan helt förnybar. Användningen av fossila energislag inom industrin respektive transportsektorn medför att andelen förnybart för kommunen i stort blir lägre, trots nästan helt förnybar energiproduktion.

Exempel på energislag

Flytande (icke förnybara): fordonsbränsle som diesel och bensin samt eldningsolja tillfastigheter.

Fast (icke förnybara): stenkolk och koks som används inom industrin.

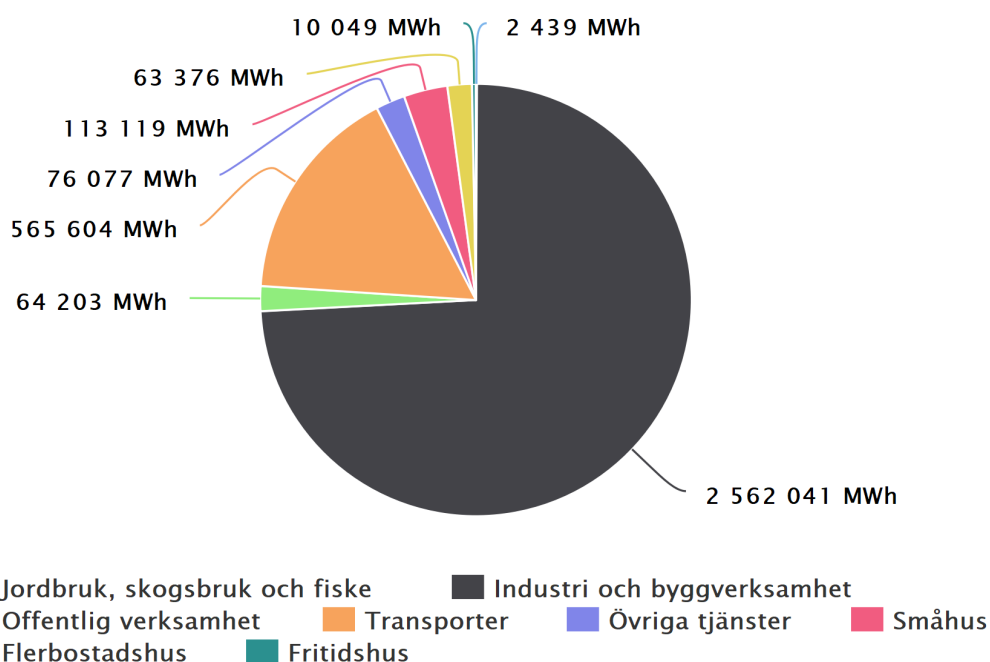
Gas (icke förnybara): gasol och koksgas som används inom industrin.

Flytande (förnybara): fordonsbränsle som etanol och HVO100 samt bioolja som används inom industrin.

Fast (förnybara): skogsresurser som trä, flis och bark.

Gas (förnybara): biogas som kan användas som fordonsbränsle.

Sektorer Gällivare 2023

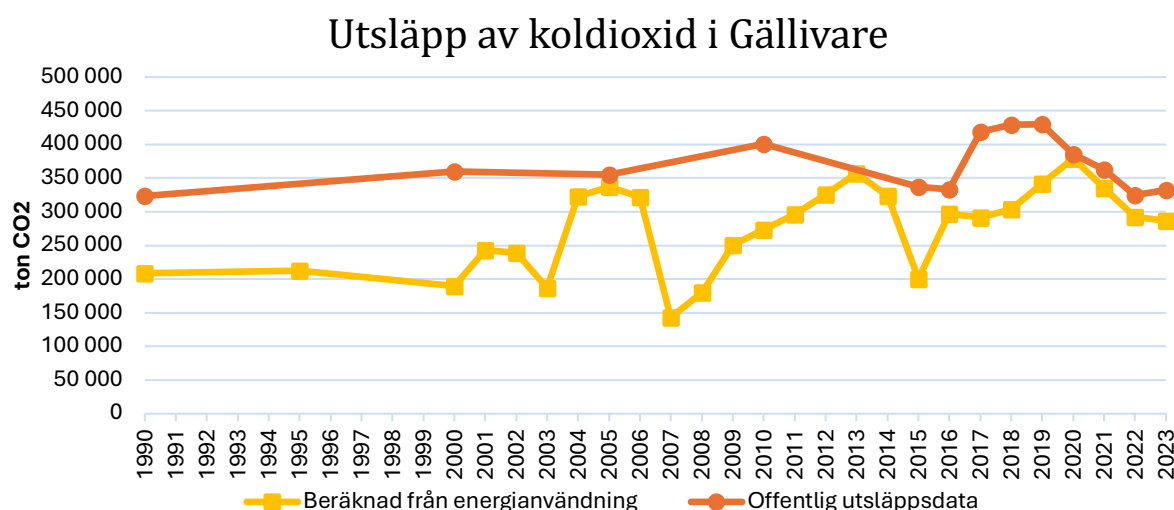
2.2 Bostäder

Energianvändningen i bostäder i Gällivare var 234 kWh per m² bostadsyta och 10 764 kWh per invånare.

Jämfört med föregående år ökade energianvändningen per kvadratmeter minimalt. I jämförelse med övriga kommuner i länet hamnar Gällivare kommun i mellansegmentet, där Kalix har lägst med 210 kWh per m² bostadsyta och Kiruna har högst med 361 kWh per m² bostadsyta.

3. Utsläpp av koldioxid i Gällivare kommun

Utsläppen av koldioxid från fossila bränslen i Gällivare kan uppskattas på flera sätt. Nedan redovisas två sätt där utsläpp dels är beräknade utifrån energianvändning, dels utsläppsdata från Nationella emissionsdatabasen (NED). De senare inkluderar även andra utsläppskällor än de från energianvändningen och bygger på mer komplicerade uppskattningar och beräkningar, vilka tyvärr inte redovisas. Den nationella emissionsdatabasen samlar Sveriges nationella utsläpp av klimatgaser och luftföroreningar fördelade till läns- och kommunnivå. Uppgifterna i databasen utgår från Sveriges officiella utsläppsstatistik. Vi har valt att redovisa båda sätten då de har sina respektive brister när vi tittar på lokal och regional nivå.

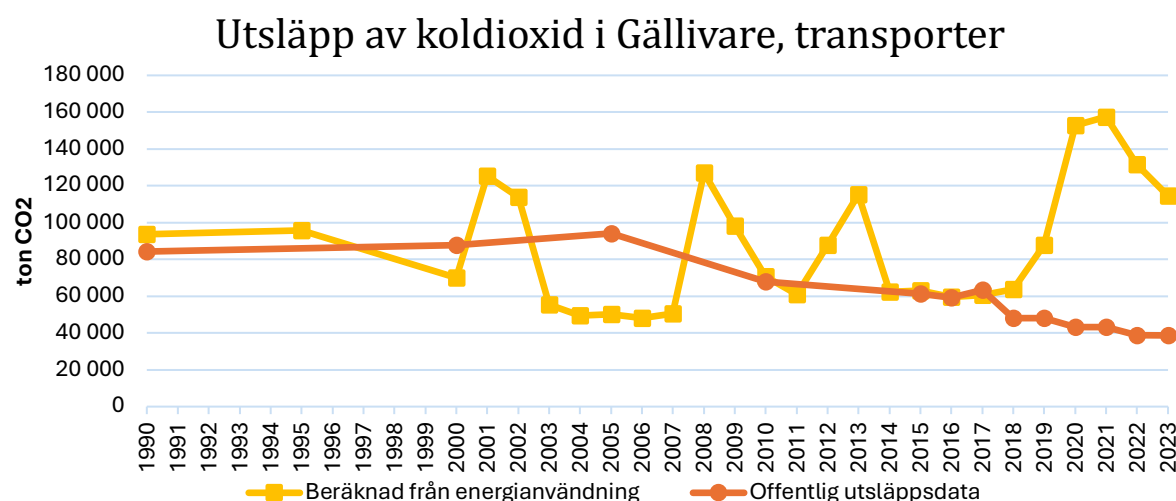
Som följd av att energianvändningen minskade inom transportsektorn minskade även utsläppen av koldioxid beräknad från energianvändning. I kommunen i stort minskade utsläppen desto mindre, vilket beror på en ökning inom industrisektorn som en konsekvens av en högre användning av fossila energislag. Enligt offentlig utsläppsdata skedde en minimal ökning av utsläppen i kommunen i stort trots att energianvändningen minskade. Offentlig utsläppsdata bygger på en modell som tar hänsyn till fler parametrar än endast energianvändning, baserade på kommunens förutsättningar.

3.1 Utsläpp av koldioxid per invånare

Totala utsläppet av fossilt CO₂ per invånare för Gällivare år 2023, baserat på energianvändningen var 16 522 kg. Samma siffra för Norrbotten var 21 920 kg, för Västerbottens del låg utsläppet på 4 392 kg och för Sverige som helhet 3 358 kg.

Räknar vi bort bidraget från industrin hamnar CO₂-utsläppet på 6 805 kg per invånare för Gällivare kommun. För Norrbotten hamnar denna siffra på 4 478 kg per invånare och på 3 185 kg per invånare för Västerbotten. Det genomsnittliga CO₂-utsläppet för varje invånare i Sverige exklusive bidraget från industrin blir 2 054 kg.

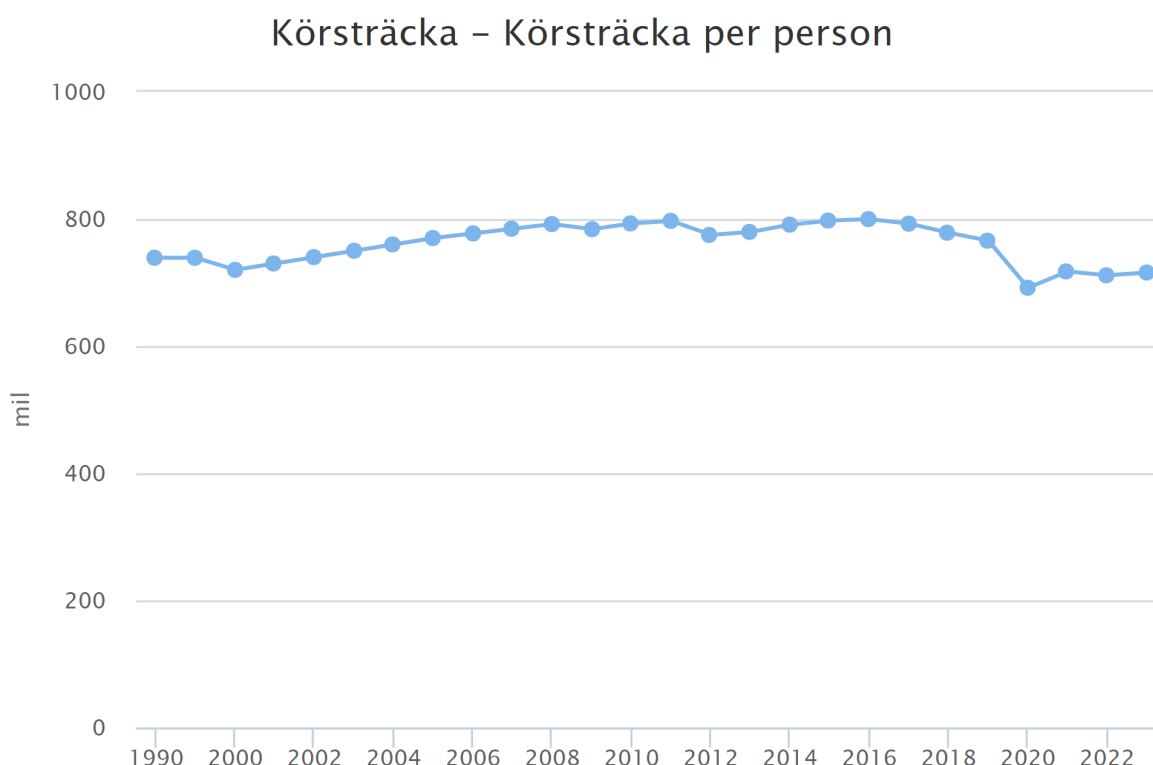
När bidraget från industrin är borträknat har Gällivare kommun en av de högsta utsläppen per invånare i länet. Det skulle kunna förklaras med att utsläppen från transporter inom industrin i form av arbetsmaskiner inte räknas bort utan syns inom transportsektorn.

Som följd av att energianvändningen minskade inom transportsektorn minskade även utsläppen av koldioxid beräknad från energianvändning. Enligt offentlig utsläppsdata skedde en minimal ökning av utsläppen inom transportsektorn, trots att energianvändningen minskade. Offentlig utsläppsdata bygger på en modell som tar hänsyn till fler parametrar än endast energianvändning, baserade på kommunens förutsättningar. Energianvändningen och därefter utsläppen inom transportsektorn är baserad på levererad mängd fossila drivmedel till kommunen, som kan användas av alla typer fordon inkluderat arbetsmaskiner inom industrin. I offentlig utsläppsdata för transporter ingår inte arbetsmaskiner, vilket medför att det kan bli en stor skillnad mellan de två metoderna i en industritung kommun som Gällivare.

3.2 Körsträckor per invånare

År 2023 var körsträckan i Gällivare 716 mil per invånare, vilket var 2 % mindre än medelvärdet för de senaste fem åren (se figur nedan). Det är 3 % mer än medelinvånaren i Norrbotten och 18 % mer än medelinvånaren i Västerbotten.

3.3 Andel miljöbilar

År 2023 var 705 av bilarna i Gällivare miljöbilar, vilket motsvarar 6 % av bilparken och är 74 % mer än medelvärdet för de senaste fem åren. För Norrbotten och Västerbotten var andelen miljöbilar 9 % respektive 12 % och för Sverige som helhet var 16 % av bilparken miljöbilar.

Definitionen miljöbil avser personbilar som vid tiden för registrering uppfyllde kraven för miljöbil. Detta innebär att bilar registrerade före den 1 januari 2013 ska uppfylla kriterierna för MB2007 och bilar registrerade från 1 januari 2013 till 30 juni 2018 ska uppfylla kriterierna för MB2013. Från 2018 avser definitionen miljöbil de personbilar som anses vara fossiloberoende enligt 2030-sekretariatet. Till denna definition ingår att tillgängligt drivmedel för dessa personbilar är till minst 75 % tillverkat av förnybar råvara och att det finns minst 50 publika påfyllnadsplatser för detta drivmedel, någorlunda utspritt över landet. För denna definition tillhör laddhybrider samt el-, etanol- och gasbilar enligt statistik från TrafikAnalys.